

***ByPass Oslo –
løpende evaluering***

**Statusrapport
pr. 28.08. 2002**

Av
Knut Aarvak

Fredrikstad august 2002

RAPPORTFORSIDE

Rapportnr: OR 07.02	ISBN nr: 82-7520-453-4 ISSN nr: 0803-6659	Rapporttype: Oppdragsrapport
Rapporttittel: ByPass Oslo, løpende evaluering, statusrapport pr. 28.08.02	Forfatter(e): Knut Aarvak	
Prosjektnummer: 380690	Prosjekttittel: ByPass Oslo, evaluering	
Oppdragsgiver(e): Siviltjenesteadministrasjonen Dillingøy Oppdragsgivers referanse: Hans Haaland		
Resymè: Det overordnede målet for ByPass Oslo er å utvikle tiltak mot vold og kriminalitet rettet mot ungdom i Oslo mellom 13 og 25 år gjennom bruk av sivile vernepliktige knyttet til ulike partnere som arbeider med målgruppen. Det gjennomføres en løpende evaluering av ByPass Oslo rettet inn mot å ta vare på erfaringene 1/2-årlig som grunnlag for justering og videreutvikling av innhold i og opplegg av ByPass Oslo. Datagrunnlag er knyttet til informasjon fra partnere, sivile vernepliktige og målgruppen gjennom spørreskjemaer samt ledelsen for tiltaket gjennom samlinger, møter og samtaler. Pr 28.08.02 kan erfaringene sammenfattes som følger: ByPass Oslo synes å ha både voldsforebyggende og voldshindrende effekter. Man synes å ha lyktes med å utforme rolle/arbeidsoppgaver for de sivile vernepliktige som gir muligheter for voldsforbygging/hindring og som er relevante for partnernes voldsforbygginge arbeide samtidig som de vernepliktige både synes å fungere godt og er meget godt motiverte. Erfaringene med gjennomføringen er i hovedsak positive på de fleste områder. Det er gjennomgående <i>middels positive erfaringer</i> mht <ul style="list-style-type: none"> • lav innbyrdes kontakt mellom partnerne samtidig som de opplever slik kontakt som viktig • synlighet/bruk av logoen for ByPass Oslo Samlet sett har det vært en positiv utvikling sammenlignet med resultatene fra sluttevalueringen av ByPass. ByPass Oslo bør i fortsettelsen sette særlig fokus på følgende forbedringsområder: <ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt satsning på videreutvikling av innhold i og pedagogisk opplegg av eksisterende opplæringstilbud. • Utvikling av et enda sterkere samarbeid mellom de ulike partnerne • Enda mer synliggjøring av ByPasserne gjennom bruk av logoen for ByPass Oslo • Videreutvikling av ByPassernes rolle, arbeidsoppgaver og arbeidsform med utgangspunkt i de partnerne som har mest positive resultatene		
Emneord: <ul style="list-style-type: none"> • Voldsforebygging • Sivil verneplikt	Tilgjengelighet: Åpen Denne side: Åpen Denne rapport: Åpen	Antall sider inkl. bilag: 28
Godkjent Dato: 28.08.02		
_____ Prosjektleder (sign)	_____ Instituttleder (sign)	

INNHOOLD

SAMMENDRAG.....	4
1. INNLEDNING.....	6
1.1. Beskrivelse av ByPass Oslo.....	6
1.2. Mandat for evalueringen.....	6
1.3. Metodisk opplegg av evalueringen.....	7
1.4. Innhold i rapporten.....	7
2. PARTNERNES OG DE SIVILE VERNEPLIKTIGES ERFARINGER.....	8
2.1. Effekter av ByPass Oslo.....	8
2.2. Arbeidsresultater i ByPass Oslo.....	9
2.3. Erfaringer med gjennomføringen av ByPass Oslo.....	10
2.4. Endringer siden siste statusrapport i ByPass.....	14
3. MÅLGRUPPENS ERFARINGER MED ByPass OSLO.....	15
3.1. Hovedresultater.....	15
3.2. Vurdering av resultatene.....	18
4. KONKLUSJONER.....	19
5. FORBEDRINGSOMRÅDER.....	20
VEDLEGG	

SAMMENDRAG

Beskrivelse av ByPass Oslo

Det overordnede målet for ByPass Oslo er å utvikle tiltak mot vold og kriminalitet rettet mot ungdom i Oslo mellom 13 og 25 år gjennom bruk av sivile vernepliktige knyttet til ulike partnere som arbeider med målgruppen.

Siviltjenesteadministrasjonen Dillingøy er tiltaksansvarlig. Det er etablert en egen tittaksledelse lokalisert til Oslo.

Opplagg av underveisevalueringen/datagrunnlag

Det gjennomføres en løpende evaluering av ByPass Oslo rettet inn mot å ta vare på erfaringene 1/2-årlig som grunnlag for justering og videreutvikling av innhold i og opplagg av ByPass Oslo.

Den foreliggende statusrapport er knyttet til august 2002. Den er basert på en kombinasjon av spørreskjema data fra de sivile vernepliktige, partnerne, målgruppen og deltakelse på samlinger for partnerne og for de sivile vernepliktige samt deltakelse på møter med SAD og ledelsen for ByPass Oslo.

I denne statusrapporten er dataene fra evalueringsskjemaene basert på

- 22 partnere med svarprosent på 92 (N=24)
- 73 sivile vernepliktige med svarprosent på 91 (N=80)
- et strategisk utvalg på 172 respondenter fra målgruppen fordelt på fire underutvalg

Resultater og erfaringer

Samlet synes ByPass Oslo pr dags dato å være kjennetegnet ved:

- *positive indikasjoner* på at prosjektet har både voldsforebyggende og voldshindrende effekter, bedømt ut fra partnernes, de sivile vernepliktiges og målgruppens vurderinger. Bortimot samtlige partnere og sivile vernepliktige mener at den rollen de sivile vernepliktige spiller har en voldsforebyggende effekt i noen eller stor grad. Ca. 80% av de ungdommene som har deltatt i undersøkelsen sier at ByPassernes tilstedeværelse har bidratt til å redusere konflikt- og voldssituasjoner i miljøet.
- *positive arbeidsresultater* mht
  - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige som gir muligheter for voldsforebyggende og voldshindrende effekter. Dette gjelder særlig tilstedeværelse/ravning, samtale/dialog med målgruppen samt konkrete aktiviteter/arrangementer
  - bruk av arbeidstid på voldsforebyggende arbeid. Ca 75% av arbeidstiden brukes på oppgaver direkte rettet mot målgruppen
  - målgruppens kjennskap til og kontakt med ByPasserne
  - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige med betydelig relevans for partnernes voldsforebyggende arbeide
  - i hovedsak vel fungerende og motiverte sivile vernepliktige
- gjennomgående *positive erfaringer* med gjennomføring av ByPass Oslo mht
  - rekruttering av partnere og sivile vernepliktige
  - klarhet i mål og målgruppe for ByPass Oslo
  - i hovedsak klarhet i rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige
  - i hovedsak god oppfølging av partnerne fra ledelsens for ByPass Oslo
  - meget godt sosialt miljø

- gjennomgående noe *over middels positive erfaringer* med gjennomføring av ByPass Oslo mht opplæring
- rekruttering av sivile vernepliktige mht antall og til dels egnethet
- gjennomgående *middels positive erfaringer* mht
- lav innbyrdes kontakt mellom partnerne samtidig som de opplever slik kontakt som viktig
- synlighet/bruk av logoen for ByPass Oslo

Samlet sett har det vært en positiv utvikling sammenlignet med resultatene fra sluttevalueringen av ByPass.

Sett ut fra målgruppeevalueringen foreligger det imidlertid noen interessante forskjeller mellom de utvalgene som kan danne utgangspunkt for å se mer konkret på ulikheter mht til bruken av ByPasserne hos de forskjellige partnerne. Særlig skulle det vært interessant å se mer konkret på hva Foss videregående skole gjør annerledes fordi resultatene synes å være mest positive.

Forbedringsområder

ByPass Oslo bør i fortsettelsen sette særlig fokus følgende forbedringsområder:

- Fortsatt satsning på videreutvikling av innhold i og pedagogisk opplegg av eksisterende opplæringstilbud. Dette gjelder særlig å bedre relevansen av de temaer som tas opp i forhold til de sivile vernepliktiges praktiske arbeidssituasjon samt å legge til rette for egenaktivitet blant de sivile vernepliktige
- Utvikling av et enda sterkere samarbeid mellom de ulike partnerne. Det har vært arbeidet med dette tidligere uten at omfanget av det samlede samarbeidet har økt i vesentlig grad. Ufordringen synes å være å finne frem til egnede samarbeidstiltak som de involverte partnerne selv kan ta ansvar for å drive frem.
- Enda mer synliggjøring av ByPasserne gjennom bruk av logoen for ByPass Oslo
- Videreutvikling av ByPassernes rolle, arbeidsoppgaver og arbeidsform med utgangspunkt i de partnerne som har mest positive resultatene

1. INNLEDNING

Den foreliggende statusrapport representerer den første i den løpende evalueringen av ByPass Oslo.

ByPass Oslo ble etablert som fast tiltak for avtjening av sivil verneplikt underlagt Siviltjenesteamministrasjonen på Dillingøy (SAD) med virkning fra 01.01.02. Etableringen av ByPass Oslo er skjedd på grunnlag av pilotprosjektet ByPass som ble gjennomført i 2000-2001.

1.1. Beskrivelse av ByPass Oslo

Visjonen for ByPass Oslo er at det skal bidra til å forebygge vold og kriminalitet gjennom meningsfylte tiltak rettet mot unge av unge, og utvikle kunnskap, kompetanse og erfaring som kan nyttegjøres av deltakerne og andre aktører som stiller med konfliktløsning og voldsforebygging.

Det *overordnede målet* for ByPass Oslo er å "utvikle tiltak mot vold og kriminalitet gjennom bruk av sivilt vernepliktige i Oslo"

Målgruppen for ByPass Oslo er ungdom i Oslo mellom 13 og 25 år.

Rammene rundt ByPass Oslo er som følger:

- Tiltakene skal settes ut i livet gjennom partnere som har det daglige ansvaret for å legge forholdene til rette for de sivile vernepliktige. Partnerne skal utvikle meningsfylte og samfunnsnyttige voldsforebyggende tiltak og aktiviteter. Partnerne har veiledningsansvar overfor den sivile vernepliktige
- Det skal stilles spesielle krav til de sivile vernepliktige mht motivasjon, egnethet og skikkethet som det skal tas hensyn til ved rekruttering av deltakere
- Det skal legges spesiell vekt på opplæring, veiledning og oppfølging med sikte på å utvikle kompetanse og erfaring innenfor konfliktløsning og voldsforebygging
- Resultater av og erfaringer med ByPass Oslo skal gjøres til gjenstand for løpende ekstern evaluering

Tiltakene skal beskrives gjennom en fastlagt mal omfattende følgende hovedpunkter:

- Beskrivelse av virksomheten
- Beskrivelse av problemområdet
- Beskrivelse av det voldsforebyggende tiltaket med tilhørende aktiviteter
- Arbeidsbeskrivelse for den sivile vernepliktige
- Forventet resultat

I sum kan kjerneideen med bruken av de sivile vernepliktige i ByPass Oslo beskrives med ordene

- Gjenkjennelse
- Tilgjengelighet
- Tilstedeværelse
- Kunnskap

ByPass Oslo er *organisert* som følger: Siviltjenesteadministrasjonen Dillingøy (SAD) er ansvarlig for ByPass Oslo og skal godkjenne samtlige partnere og tiltak. De som er tilknyttet ByPass Oslo enten som ansatt eller sivile tjenestepliktige, vil være administrativt underlagt SAD.

1.2. Mandat for evalueringen

Hovedoppgavene i den eksterne evalueringen skal være følgende:

- Bistå med innhenting og analyse av data fra partnerne, de sivile vernepliktige, målgruppen for ByPass Oslo og SAD/ledelsen med fokus på dokumentere resultater i forhold til mål
- Fungere som ekstern diskusjonspartner for SAD/ledelsen med tanke på videreutvikling av ByPass

Datainnsamlingen skje gjennom følgende to opplegg:

- Et knyttet til systematiske data gjennom bruk av evalueringsskjemaer med informasjon fra partnere, de sivile vernepliktige og målgruppen for ByPass
- Et knyttet til et mer kvalitativt datagrunnlag gjennom deltakelse i samlinger for partnere og sivile vernepliktige, styringsgruppe, ulike typer av internmøter, m.m.

Datainnsamling og statusrapportering skjer på slutten av hvert halvår.

Det samlede opplegg for evaluering av ByPass omfatter både et opplegg for underveisevaluering og et opplegg for sluttevaluering.

1.3. Metodisk opplegg av evalueringen

Datainnsamlingen er lagt opp med bruk av et underveisevalueringsskjema for partnerne, de sivile vernepliktige og målgruppen for ByPass Oslo jfr vedlegg I, II og III.

I denne statusrapporten er dataene fra evalueringsskjemaene basert på

- 22 partnere med svarprosent på 92 (N=24)
- 73 sivile vernepliktige med svarprosent på 91 (N=80)
- et strategisk utvalg på 172 respondenter fra målgruppen fordelt på følgende fire underutvalg:
  - Ulsrud videregående skole, 50 respondenter
  - Foss videregående skole, 42 respondenter
  - Stovner videregående skole, 49 respondenter
  - Røde Kors, Groruddalen ressurscenter, 31 respondenter

Samlet er målgruppeutvalget sammensatt som følger:

- 60% av utvalget er jenter og 40% gutter (N=171)
- 51% bare norsk og 49% annen kulturell bakgrunn (N=170)
- gjennomsnittsalder på 17 år med variasjon fra 13 til 21 år (N=171)

I tillegg er rapporten basert på deltakelse på samlinger for de sivile vernepliktige og partnerne, møter med oppdragsgiver (SAD) og ledelsen for ByPass Oslo samt individuelle samtaler med oppdragsgiver og prosjektledelsen.

1.4. Innhold i rapporten

Presentasjonen av resultatene fra underveisevalueringen er strukturert i følgende hovedpunkter:

- partnernes og de sivile vernepliktiges erfaringer
- målgruppens erfaringer
- samlede konklusjoner
- forbedringsområder

2. PARTNERNES OG DE SIVILE VERNEPLIKTIGES ERFARINGER

2.1. EFFEKTER AV ByPass Oslo

2.1.1. Voldsforebyggende effekter av den rollen den/de sivile vernepliktige spiller

Samlet vurdering

Hvordan vurderer dere den voldsforebyggende effekten av den rollen den/de sivile vernepliktige har spilt så langt?	Liten effekt	Noen effekt	Stor effekt	N
Parterne	0%	37	63	19
De sivile vernepliktige	5	60	36	64

Som det fremgår mener partnerne at den rollen de sivile vernepliktige spiller har en stor voldsforebyggende effekt. De sivile vernepliktige mener også at den rollen de spiller har en voldsforebyggende effekt men ikke i samme grad som partnerne.

2.1.2. På hvilke måter har voldsforebyggingen skjedd?

I hvilken grad har de sivile vernepliktige frem til i dag bidratt til forebygging/hindring av vold på følgende måter?	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	
Sivile vernepliktige				
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner	43%	44	14	73
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse, "ravning"	8	59	33	73
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.	67	23	10	73
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.	8	42	50	73
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter	13	26	61	73

Som det fremgår mener de sivile vernepliktige at de bidrar til voldsforebygging på alle de nevnte måtene men først og fremst "engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter", "utvikle positive holdninger gjennom samtale/dialog" og "tilstedeværelse".

Ulike måter å bidra til forebygging/hindre av vold	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	
Partnerne				
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner	50%	41	9	22
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse, "ravning"	14	46	41	22
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.	59	32	9	22
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.	10	43	48	21
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter	18	32	50	22

Som det fremgår har partnerne mye av den samme oppfatningen som de sivile vernepliktige.

2.1.3. Betydningen av ByPass Oslo som et voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum

Hvordan vurderer dere betydningen av ByPass som et samlet voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum så langt?	Liten betydning	Noen betydning	Stor betydning	N
Partnerne	0	33	67	21
De sivile vernepliktige	3	30	68	69

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at ByPass har stor betydning som et voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum.

2.2. ARBEIDSRESULTATER I ByPass Oslo

De sentrale arbeidsmålene og dermed arbeidsresultatene for ByPass som prosjekt, for å lykkes med å skape de ønskede voldsforebyggende effekter, må være knyttet til å

- fokusere rolle/arbeidsoppgaver for de sivile vernepliktige som kan virke voldsforebyggende gjennom direkte kontakt med målgruppen for ByPass
- fokusere rolle/arbeidsoppgaver for de sivile vernepliktige som partnerne opplever som nyttige for seg
- få de vernepliktige til å ivareta sin rolle/arbeidsoppgaver på en god måte
- skape/ha motiverte sivile vernepliktige

2.2.1. De vernepliktiges roller/arbeidsoppgaver

Hvor stor del av arbeidstiden går med til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass Oslo

Hvor stor prosentandel av den daglige arbeidstiden vil du anslå at den/de sivile vernepliktige frem til i dag har brukt til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass?	%-andel av arbeidstiden, gjennomsnitt	N
Sivile vernepliktige	74%	70
Partnerne	79	21

Som det fremgår mener både de sivile vernepliktige og partnerne at ca 3/4 av den daglige arbeidstiden brukes til arbeidsoppgaver rettet mot målgruppen for ByPass.

2.2.2. Betydning av den jobben de sivile vernepliktige utfører for partnernes voldsforebyggende arbeid

Hvor viktig er den rolle den/de sivile vernepliktige spiller i det arbeidet partnerne utfører med tanke på voldsforebygging?	Lite viktig	Noe viktig	Viktig	N
De sivile vernepliktiges vurdering	3%	23	73	62
Partnernes vurdering	0	32	68	22

Som det fremgår mener både de sivile vernepliktige og partnerne at den jobben som de sivile vernepliktige utfører er viktig for partnernes voldsforebyggende arbeid.

2.2.3. Hvordan de vernepliktige fungerer

Hvordan har den sivile vernepliktige fungert så langt?	Fungert godt/tilfreds stillende	Noen fungert godt, andre kunne fungert bedre	Ikke fungert godt nok	Fungert dårlig	N
Partnere	32%	55	14	0	22
Sivile vernepliktige	93		7	0	73

Som det fremgår mener de sivile vernepliktige selv at de fungerer godt. Partnerne mener også at de sivile vernepliktige i hovedsak fungerer godt men ikke i så stor grad som de vernepliktige selv.

Partnerne oppfatning om hva som er årsakene til at enkelte sivile vernepliktige ikke fungerer godt nok, er som følger:

Partnerne vurdering av hva som er de viktigste forklaringene på at den/de sivile vernepliktige eventuelt ikke har fungert godt nok	%-andel	N
Har ikke god nok fagkompetanse i forhold til oppgavene	5%	22
Mangelfull motivasjon	27	22
Mangler initiativ	36	22
Mangelfull erfaring med å være i jobb mht tilstedeværelse, oppførsel, etc	32	22

Som det fremgår er de viktigste forklaringene knyttet til mangelfullt initiativ, mangelfull erfaring med å være i jobb mht tilstedeværelse, oppførsel, etc. og mangelfull motivasjon.

2.2.4. De sivile vernepliktiges fornøydhet med tjenesten

Hva synes du så langt om å avtjene din sivile verneplikt i ByPass?	Lite tilfreds	Middels tilfreds	Tilfreds	N
De sivile vernepliktiges vurdering	1%	11	87	70

Som det fremgår må de sivile vernepliktige sies å være tilfreds med tjenesten sin så langt.

2.3. ERFARINGER MED GJENNOMFØRINGEN AV ByPass OSLO

2.3.1. Rekruttering av vernepliktige og partnere

Rekruttering av vernepliktige

Vurdering av den måten de sivile vernepliktige ble rekruttert til ByPass Oslo på	Dårlige	Middels	Gode	N
De sivile vernepliktiges erfaringer				
Oppmøte/mottakelse på Dillingøy	8%	47	45	73
Intervjuet knyttet til ByPass	3	44	53	72
Presentasjon/klargjøring av tjenesteinnholdet i ByPass	7	46	47	72
Mottakelsen/behandlingen av ledelsen for ByPass Oslo ved oppstart av tjenesten i Oslo	0	30	70	71
Mottakelse/behandling av partneren ved oppstart i Oslo	4	20	76	71
Partnerne erfaringer	0	43	57	21

Som det fremgår er både de sivile vernepliktiges og partnerens erfaringer rimelig gode, selv om det er muligheter for ytterligere forbedring mht til det som skjer ved oppmøtet på Dillingøy.

Rekruttering av partnere

100% av partnerne (N=19) er fornøyd med den måten de ble rekruttert på.

2.3.2. Klarhet av mål og målgruppe

<i>Hvordan vurderer du avklaringen av hensikt/mål for ByPass Oslo?</i>	Dårlig avklart	Kunne vært avklart bedre	Godt avklart	N
Partnere	0%	18	82	22
Sivile vernepliktige	1	22	77	73
<i>Hvordan vurderer du avklaringen av målgruppe for ByPass Oslo?</i>				
Partnere	0%	9	91	22
Sivile vernepliktige	3	13	85	71

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at mål og målgruppe for ByPass er godt avklart.

2.3.3. Klarhet av rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige

<i>Hvordan er den rollen den/de sivile vernepliktige avklart pr. dags dato</i>	Dårlig avklart	Ikke godt nok avklart enda	Godt avklart	N
Partnere	0%	14	86	22
Sivile vernepliktige	3	9	88	69

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige er godt avklart.

2.3.4. Oppfølging/veiledning

Oppfølging/veiledning av de sivile vernepliktige

<i>Hvordan vurderer dere den oppfølgingen/veiledningen den/de sivile vernepliktige har fått så langt?</i>	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfredsstillende	N
Partnere				
Fra partnerne	0%	46	55	22
Fra ledelsen for ByPass Oslo	5	30	65	20
Sivile vernepliktige				
Fra partnere	10	29	61	72
Fra ledelsen for ByPass Oslo	1	33	65	72

Som det fremgår mener både partnerne og de sivile vernepliktige at oppfølging fra både partnerne og ledelsen for ByPass Oslo er rimelig god, med unntak av at partnerne mener de kan følge opp de sivile vernepliktige noe bedre.

66% av de sivile vernepliktige er fornøyd med oppfølgingen gjennom fellessamlingene for de sivile vernepliktige, 27% er middels fornøyd og 7% er lite fornøyd (N=68)

Oppfølging av partnerne

68% av partnerne er tilfreds med den oppfølgingen de har fått fra ledelsen for ByPass Oslo i det *daglig løpende*, 32% mener den kunne vært bedre (N=22).

71% er fornøyd med oppfølgingen gjennom *partnersamlingene* mens 29% mener denne kunne vært bedre (N=21).

I sum er 85% av partnerne fornøyd med den *samlede kontakten* med ledelsen for ByPass Oslo mens 15% mener den kunne vært bedre (N=20).

2.3.5. Opplæring/kompetanse

Utbytte av kursene

<i>De sivile vernepliktiges vurdering av utbytte av de ulike opplærings tiltakene som grunnlag for å utføre tjenesten i ByPass Oslo</i>	Lite	Middels	Godt	N
Grunnkurset	28%	56	30	66
Andre kurs i regi av ByPass Oslo	16	44	40	57
Andre kurs i regi av partner	13	44	44	46

Som det fremgår opplever de sivile vernepliktige utbyttet av kursene, både grunnkurset og andre kurs i regi av ByPass Oslo og partnerne som noe over middels.

Behov for kompetanseutvikling

<i>Er det noen områder du opplever at du har behov for å styrke kompetansen din/opplæring som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass Oslo?</i>	Antall personer som har angitt behov
Nei, har ingen behov	27
Ikke besvart	26
Konfliktløsning/håndtering/elevmekling	5
Selvforvar	3
Miljøtiltak, hvordan jobbe med ungdommene	3
Kommunikasjon, hvordan komme i kontakt med elevene	2
Rus og rusmisbruk	2
Det partneren driver på med	2
Hvordan håndtere situasjoner som påvirker andre ByPassere	1
Kursene bør rettes mer inn mot det konkrete arbeidet vårt	2
Annet	2

Av de 73 som har svart på spørreskjemaet er det i alt 26 stykker som ikke har besvart spørsmålet. Grunnen til dette er trolig at de ikke opplever noe behov for å styrke kompetansen sin, idet utfyllingsgraden av skjemaet for øvrig er god.

Som det fremgår ovenfor er det 27 stykker som eksplisitt skriver nei på skjemaet, dvs. de føler ikke noe behov for opplæring.

Dette indikerer trolig at det volumet man for tiden har på den kursbaserte opplæringen i ByPass Oslo i hovedsak er tilfredsstillende og tilpasset det behovet de sivile vernepliktige har.

Av de som har angitt konkrete behov for opplæring, er de viktigste behovene knyttet til mer kunnskap om konfliktløsning/håndtering, selvforsvar og miljøtiltak/hvordan jobbe med ungdommene.

2.3.6. Kontakt med andre partnere/sivile vernepliktige

Kontakten mellom partnerne

Innbyrdes kontakthypighet

<i>I hvilken grad har dere så langt hatt kontakt med de andre partnerne i ByPass Oslo utenom partnersamlingene?</i>	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	N
Partners vurdering	43%	43	14	21

Som det fremgår sier bortimot halvparten av partnerne at de ikke har noen innbyrdes kontakt med de andre partnerne, mens vel halvparten sier de har kontakt i noen grad.

Viktighet av innbyrdes kontakt

<i>Hvordan vurderer dere viktigheten av den kontakten dere har hatt med andre partnere for eget voldsførebyggende arbeide?</i>	Lite viktig	Noe viktig	Viktig	N
Partners vurdering	11%	47	42	19

Som det fremgår vurderes kontakten med andre partnere som noe viktig/viktig for eget voldsførebyggende arbeide.

Kontakten mellom de sivile vernepliktige

Innbyrdes kontakt på tvers partnerne

<i>I hvilken grad har du så langt hatt kontakt med sivile tjenestepliktige hos andre partnere i ByPass Oslo ?</i>	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad	N
	27%	45	27	73

Som det fremgår sier bortimot halvparten at det i noen grad er innbyrdes kontakt mellom de sivile vernepliktige på tvers av partnerne mens ca 1/4 sier det er slik kontakt i stor grad.

Det sosiale miljøet/klimaet for de sivile vernepliktige

78% av de sivile vernepliktige vurderer det sosiale miljøet/klimaet som godt mens 23% vurderer det som middels (N=73).

2.3.7. Erfaringer med "styringsgruppen", SAD og ledelsen for ByPass Oslo

Datagrunnlaget er knyttet til evaluators deltakelse på møter og individuelle samtaler.

Pr dags dato synes samarbeidsrelasjonene internt i "styringsgruppen", SAD og ledelsen for ByPass Oslo og mellom dem, å fungere meget godt.

2.3.8. Partners samlete vurdering av utvikling i ByPass Oslo

67% av partnerne mener ByPass Oslo har utviklet seg i positiv retning i forhold til målsettingen med ByPass Oslo mens 33% mener ByPass Oslo har fungert på samme måten hele tiden (N=21)

2.4. ENDRINGER SIDEN SISTE STATUSRAPPORT I ByPass

2.4.1. Endring i spørsmål med vurderingsskala som indikerer en positiv eller negativ vurdering av hvordan ByPass Oslo fungerer

Samlet endringsretning uansett størrelse på %-differanse

Totalt er det stilt 21 spørsmål for de sivile vernepliktige og 15 for partnerne med vurderingsskala som indikerer en positiv eller negativ vurdering av hvordan ByPass Oslo fungerer. En oversikt over endringene i svarfordelingen mht til i hvilken retning de går, er vist i etterfølgende tabell.

	Endring i positiv retning	Endring i negativ retning	Uendret	SUM
Sivile vernepliktige	14	3	4	21
Partnere	10	5	0	15
SUM	24	8	4	36

For de sivile vernepliktige er det en *meget klar* endring i positiv retning både ut fra antallet spørsmål med en positiv endring men også fordi prosentdifferansene er stor for en god del av disse, jfr under. For partnerne er det også en endring i positiv retning, men ikke så stor som for de sivile vernepliktige. Her er prosentdifferansene gjennomgående små. Men endringen i positiv retning understøttes av at 67% av partnerne mener at ByPass Oslo har utviklet seg i positiv retning sett i forhold til målsettingene med tiltaket.

Endringer med %-differanser på 10 eller mer

Ser vi på hvilke spørsmål det er endring på i positiv eller negativ retning ut fra *sivile vernepliktiges* vurdering for prosentdifferanser på 10 eller høyere, er bildet som vist i følgende tabell:

Størrelse på %-differanse	Endring i positiv retning	Endring i negativ retning
21% eller mer	•	•
15 til 20%	<ul style="list-style-type: none"> • betydning av ByPass Oslo som voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum • mottakelse av partnerne ved oppstart i Oslo • avklaring av målgruppe for ByPass Oslo • oppfølging fra partnerne • utbytte av andre kurs i regi av ByPass Oslo • utbytte av andre kurs i regi av partner 	<ul style="list-style-type: none"> • fellessamlingene for sivile vernepliktige
10 til 14%	<ul style="list-style-type: none"> • hvor stor av arbeidstiden går med til arbeid mot målgruppen for ByPass Oslo • presentasjon/klargjøring av tjenesteinnholdet i ByPass Oslo ved oppmøte på Dillingøy • avklaring av mål/hensikt med ByPass Oslo 	<ul style="list-style-type: none"> • viktigheten av den rollen de sivile vernepliktige spiller i partnerens arbeide med voldsforebygging
SUM	9	2

Det mest slående er den positive utviklingen i partnernes mottakelse og oppfølging av de sivile vernepliktige samt det økte utbytte av andre kurs i regi av ByPass Oslo og partnerne. Dette gjelder også utbyttet av grunnkurset som har forbedret seg med en prosentdifferanse på + 7%.

For *partnerne* ser bildet ut som følger:

Størrelse på %-differanse	Endring i positiv retning	Endring i negativ retning
21% eller mer	<ul style="list-style-type: none"> betydning av de sivile vernepliktiges rolle i partnernes voldsforebyggende arbeide 	<ul style="list-style-type: none">
15 til 20%	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> betydningen av ByPass Oslo som voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum
10 til 14%	<ul style="list-style-type: none"> 	
SUM	1	1

3. MÅLGRUPPENS ERFARINGER MED ByPass OSLO

3.1. HOVEDRESULTATER

3.1.1. Kjennskap til ByPass Oslo

Vet du hva ByPass Oslo er?

	Nei	Delvis	Ja	N
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	52	23	26	31
Stovner videregående skole	31	31	39	49
Foss videregående skole	10	24	67	42
Ulsrud videregående skole	4	32	64	50
Samlet	22	28	51	172

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier ca 1/2 at de vet hva ByPass Oslo er mens ca 1/4 sier de vet det delvis. Kjennskapen er størst på Foss og Ulsrud videregående skole.

Vet du hva en ByPasser er?

	Nei	Delvis	Ja	N
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	45	23	32	31
Stovner videregående skole	18	43	39	49
Foss videregående skole	7	14	79	42
Ulsrud videregående skole	4	32	64	50
Samlet	16	29	55	172

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier ca halvparten at de vet hva en ByPasser er, ca 1/4 sier de vet det delvis. Dvs. nesten nøyaktig den samme svarfordelingen som på spørsmålet om man vet hva ByPass er.

Kjennskapen til hva en ByPasser er, er størst på Foss og Ulsrud videregående skole.

3.1.2. Synligheten av ByPass Oslo

Har du tidligere sett logoen til ByPass Oslo?

	Nei	Ja	N
Røde Kors, Groruddalen ressurscenter	42	58	31
Stovner videregående skole	47	53	49
Foss videregående skole	52	48	42
Ulsrud videregående skole	16	84	50
Samlet	38	62	172

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier ca 2/3 at de har sett logoen til ByPass Oslo tidligere, mens 1/3 ikke har gjort det.

Kjennskapen til logoen er klart størst på Ulsrud videregående skole.

Hvor ofte har du sett en eller flere ByPassere i høst?

	Aldri	Av og til	Ofte	N
Røde Kors ressurscenter	31	31	38	29
Stovner videregående skole	10	46	44	48
Foss videregående skole	0	36	64	42
Ulsrud videregående skole	0	22	78	50
Samlet	8	34	58	169

Som det fremgår av den samlede svarfordeling sier vel halvparten at de har sett en ByPasser ofte i høst mens en tredjedel sier de har sett en ByPasser av og til.

Synligheten av ByPasserne er størst på Ulsrud videregående skole.

3.1.3. Kontakten med ByPasserne

Hvor ofte har du hatt kontakt med en ByPasser i høst?

	Aldri	En sjelden gang	Av og til	Ofte	N
Røde Kors Groruddalen ressurscenter	48	0	29	23	31
Stovner videregående skole	31	18	18	33	49
Foss videregående skole	0	7	41	52	42
Ulsrud videregående skole	2	24	36	38	50
Samlet	18	14	31	37	172

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier altså vel 1/3 at de har ofte kontakt med en ByPasser, vel 1/3 har kontakt av og til og 1/3 en sjelden gang/aldri.

Omfanget av kontakt er størst på Foss videregående skole.

Dersom du har hatt kontakt med en ByPasser en eller flere ganger i høst, hva har vært innholdet i denne kontakten?

	Hilst på m.m.	Snakket om aktiviteter	Snakket om ungdom og vold	Snakket om konflikt-Løsning	Annet	N
Røde Kors, Groruddalen	56	33	28	17	0	18
Stovner vgs	83	8	19	11	22	36
Foss vgs	93	33	33	24	2	42
Ulsrud vgs	96	20	27	24	13	45
Samlet	87%	23	27	20	11	141

De aller fleste ungdommen sier at de har kontakt med ByPasserne på et overflatisk plan i tillegg til at ca 1/5 sier at de har en "dypere" kontakt enten mht "aktiviteter", "ungdom og vold" eller "konfliktløsning".

Nivået på omfanget av en "dypere" kontakt er lavest på Stovner videregående skole.

3.1.4. Betydningen av kontakt med ByPasser for den enkelte

Dersom du har hatt kontakt med en eller flere ByPassere en eller flere ganger i høst, hvilken betydning har denne kontakten hatt for deg?

	Ingen betydning	Hjulpert til å løse en konflikt	Påvirket mine holdninger til konflikter	Vet ikke	N
Røde Kors, Groruddalen	15	20	15	55	20
Stovner vgs	34	18	3	47	38
Foss vgs	7	24	26	55	42
Ulsrud vgs	34	8	19	40	47
Samlet	24	17	16	48	147

Som det fremgår sier 1/3 av ungdommene at kontakten med ByPass har hjulpet til å løse en konflikt og/eller påvirket holdningene. 1/4 sier at det ikke har hatt noen betydning for dem mens bortimot halvparten vet ikke om det har hatt noen betydning.

Foss vgs skiller seg ut ved at 50% sier det har hatt betydning.

Dersom det har vært ByPasser tilstede der du ferdes, har det hatt noen betydning for hvor trygg du føler deg?

	Ingen betydning	Noen betydning	Stor betydning	N
Røde Kors, Groruddalen	32	32	37	19
Stovner vgs	26	57	17	44
Foss vgs	10	48	43	42
Ulsrud vgs	22	63	15	46
Samlet	21	52	26	151

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier vel 3/4 av ungdommene at ByPass har hatt betydning for hvor trygg de føler seg i det miljøet de ferdes i, men klar hovedvekt på "noen betydning".

Foss videregående skole skiller seg ut med en høyeste prosentandelen, 91%, som sier at ByPass har hatt noen eller stor betydning.

3.1.5. Betydningen av ByPasserne for miljøet

Dersom det har vært ByPassere tilstede der du ferdes, i hvilken grad har det bidratt til å redusere konflikt- og voldssituasjoner i miljøet?

	I liten/ingen grad	I noen grad	I stor grad	N
Røde Kors, Groruddalen	25	30	45	21
Stovner vgs	20	48	32	42
Foss vgs	5	52	43	42
Ulsrud vgs	30	50	20	46
Samlet	19	47	33	151

Som det fremgår av den samlede fordelingen sier 80% av ungdommene at ByPass har bidratt til å redusere antall konflikt- og voldssituasjoner i det miljøet de ferdes i noen eller stor grad

Foss videregående skole skiller seg ut med den høyeste prosentandelen, 95%, som sier dette.

3.2. VURDERING AV RESULTATENE

Kjennskap til, synlighet av og kontakthypighet med ByPass

Samlet kan vi oppsummere tallmaterialet med at

- Ungdommenes kunnskap om ByPass Oslo er god, og klart bedre enn i målgruppeevalueringen i ByPass
- Bypasserne er godt synlige, og noe mer synlig enn i målgruppeevalueringen i ByPass
- Logoen til ByPass Oslo kunne vært mer synlig
- Omfanget av ungdommenes kontakt med ByPasserne er rimelig god, og klart bedre enn i målgruppeevalueringen i ByPass

Det må imidlertid understrekes at disse resultatene er influert av hvordan utvalgene er gjort. Som tidligere påpekt har utgangspunkt for valg av skoler/klasser for de videregående skolene vært å sikre

deltakelse av skoler/klasser som de sivile vernepliktige hadde erfaring for hadde kjennskap/kontakt med ByPass/ByPasserne.. I et mer tilfeldig utvalg av skoler/klasser ville ungdommenes kunnskap om ByPass Oslo kontakt med ByPasserne høyst sannsynlig vært lavere. Det samme ville trolig gjelde synligheten av ByPass Oslo.

Sammenligningen med målgruppeevalueringen i ByPass er også beheftet med usikkerhet knyttet til forskjeller i utvalgene, både mht antall og partnere, selv om sammensetningen av utvalgene mht til alder og kulturell bakgrunn er nokså like, mens det er litt flere jenter enn gutter i det foreliggende utvalget.

Innholdet i kontakten med ByPasserne

Flesteparten av ungdommene har hatt en overflatisk kontakt med ByPasserne gjennom "løst snakk" i tillegg til at ca 1/5 sier de har hatt en "dypere" kontakt mht "aktiviteter", "ungdom og vold" eller "konfliktløsning". Det er vanskelig å si noe om endring i forhold til målgruppeevalueringen i ByPass fordi utvalg av kategorier/prosentueringsgrunnlaget var annerledes.

Effektene av kontakten med ByPasserne og deres tilstedeværelse

Det synes som om de mer holdningsskapende effektene av kontakten med ByPasserne er avgrenset til en mindre andel av ungdommene, ca 1/3, som er noe mer enn i målgruppeevalueringen for ByPass (1/4). Samtidig er det tydeligvis vanskelig for ungdommene å vurdere slike effekter, noe som kommer til uttrykk i at 48% av ungdommene sier "vet ikke".

Når det derimot gjelder opplevelsen av trygghet i det miljøet de ferdes, sier så mange som 78% av ungdommene at ByPassernes tilstedeværelse har gjort at de føler seg tryggere, noe som er en god del høyere prosentandel enn i målgruppeevalueringen i ByPass (54%)

Denne opplevde trygghetsfølelsen må åpenbart sees i sammenheng med at ByPassernes tilstedeværelse ifølge ungdommenes oppfatning har bidratt til å redusere antall volds- og konfliktsituasjoner i miljøet. 78% av ungdommene sier dette, sammenlignet med 62% i målgruppeevalueringen i ByPass.

Samlet vurdering

Samlet kan det synes som om målgruppens erfaringer har utviklet seg i klart positiv retning, selv om det er grunn til å ta forbehold på grunn av forskjeller i utvalgets sammensetning.

Den tilsynelatende positive utviklingen understøttes når vi sammenligner resultatene for Ulsrud videregående skole som også var med i målgruppeevalueringen for ByPass.

4. KONKLUSJONER

Samlet synes ByPass Oslo pr dags dato å være kjennetegnet ved:

- *positive indikasjoner* på at prosjektet har både voldsforebyggende og voldshindrende effekter, bedømt ut fra partnernes, de sivile vernepliktiges og målgruppens vurderinger. Bortimot samtlige partnere og sivile vernepliktige mener at den rollen de sivile vernepliktige spiller har en voldsforebyggende effekt i noen eller stor grad. Ca. 80% av de ungdommene som har deltatt i undersøkelsen sier at ByPassernes tilstedeværelse har bidratt til å redusere konflikt- og voldsituasjoner i miljøet.

positive arbeidsresultater mht

- rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige som gir muligheter for voldsforebyggende og voldshindrende effekter. Dette gjelder særlig tilstedeværelse/ravning, samtale/dialog med målgruppen samt konkrete aktiviteter/arrangementer
- bruk av arbeidstid på voldsforebyggende arbeid. Ca 75% av arbeidstiden brukes på oppgaver direkte rettet mot målgruppen

- målgruppens kjennskap til og kontakt med ByPasserne
  - rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige med betydelig relevans for partnernes voldsforebyggende arbeide
  - i hovedsak vel fungerende og motiverte sivile vernepliktige
- gjennomgående *positive erfaringer* med gjennomføring av prosjektet mht
    - rekruttering av partnere og sivile vernepliktige
    - klarhet i mål og målgruppe for ByPass Oslo
    - i hovedsak klarhet i rolle/oppgaver for de sivile vernepliktige
    - i hovedsak god oppfølging av partnerne fra ledelsen for ByPass Oslo
    - meget godt sosialt miljø blant de sivile vernepliktige
- gjennomgående noe *over middels positive erfaringer* med gjennomføring av prosjektet mht
    - opplæring
    - rekruttering av sivile vernepliktige mht antall og til dels egnethet
- gjennomgående *middels positive erfaringer* mht
    - lav innbyrdes kontakt mellom partnerne samtidig som de opplever slik kontakt som viktig
    - synlighet/bruk av logoen for ByPass Oslo

Samlet sett har det vært en positiv utvikling sammenlignet med resultatene fra sluttevalueringen av ByPass.

Sett ut fra målgruppeevalueringen foreligger det imidlertid noen interessante forskjeller mellom de utvalgene som kan danne utgangspunkt får å se mer konkret på ulikheter mht til bruken av ByPasserne hos de forskjellige partnerne. Særlig skulle det vært interessant å se mer konkret på hva Foss videregående skole gjør annerledes fordi resultatene synes å være mest positive.

5. FORBEDRINGSOMRÅDER

ByPass Oslo bør i fortsettelsen sette særlig fokus følgende forbedringsområder:

- Fortsatt satsning på videreutvikling av innhold i og pedagogisk opplegg av eksisterende opplæringstilbud. Dette gjelder særlig å bedre relevansen av de temaer som tas opp i forhold til de sivile vernepliktiges praktiske arbeidssituasjon samt å legge til rette for egenaktivitet blant de sivile vernepliktige
- Utvikling av et enda sterkere samarbeid mellom de ulike partnerne. Det har vært arbeidet med dette tidligere uten at omfanget av det samlede samarbeidet har økt i vesentlig grad. Ufordringen synes å være å finne frem til egnede samarbeidstiltak som de involverte partnerne selv kan ta ansvar for å drive frem.
- Enda mer synliggjøring av ByPasserne gjennom bruk av logoen for ByPass Oslo
- Videreutvikling av ByPassernes rolle, arbeidsoppgaver og arbeidsform med utgangspunkt i de partnerne som har mest positive resultatene

VEDLEGG I

EVALUERING AV ByPass OSLO, JUNI 2002, PARTNERE

A. Bakgrunnsopplysninger

1. Partnernavn.....
2. Hvem har fylt ut skjemaet? (sett kryss)
  - Partneransvarlig/kontaktperson alene
  - Partneransvarlig/kontaktperson sammen med en eller flere av de som har det daglige ledelsesansvaret for den/de sivile vernepliktige
  - Andre

B. Hensikt/mål og målgruppe for ByPass

3. Hvordan vurderer du avklaringen av hensikt/mål og målgruppe for ByPass? (sett kryss)

	Dårlig avklart	Kunne vært avklart bedre	Godt avklart
Hensikt/mål for Bypass			
Målgruppe for ByPass			

C. Den/de sivile vernepliktiges rolle/arbeidsoppgaver

4. Hvordan er den rollen den/de sivile vernepliktige spiller avklart pr dags dato? (sett kryss)
  - dårlig avklart
  - ikke godt nok avklart enda
  - godt avklart
  - annet, hva.....
5. Hvor stor prosentandel av den daglige arbeidstiden vil du anslå at de sivile vernepliktige *frem til i dag* har brukt til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass ?
.....%

D. Vurdering av hvordan den/de sivile vernepliktige fungerer

6. Hvordan har den/de sivile vernepliktige fungert så langt? (sett kryss)
  - fungert godt
  - noen fungert godt, andre kunne fungert bedre
  - ikke fungert godt nok
  - fungert dårlig
7. Hva er de viktigste forklaringene på at den/de sivile vernepliktige eventuelt *ikke* har fungert godt nok? (sett kryss)
  - har ikke god nok fagkompetanse i forhold til de arbeidsoppgavene som skal ivaretas
  - mangelfull motivasjon i forhold til det å jobbe med voldsforebygging
  - mangler initiativ
  - mangelfull erfaring i forhold til det å være i jobb mht tilstedeværelse, oppførsel, holdninger, med mer
  - annet, hva?

E. Oppfølging/veiledning av den/de vernepliktige

8. Hvordan vurderer dere den oppfølgingen/veiledningen den/de sivile vernepliktige har fått så langt? (sett kryss)

Fra hvem	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfredsstillende
Fra oss, dvs. partner			
Fra prosjektledelsen i BYPASS			

F. Vurdering av forholdet til/kontakten med ByPass

9. Hvilke erfaringer har dere i forhold til ByPass på følgende områder? (sett kryss)

Område	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfreds Stillende	Vet ikke
1. Prosessen med å bli godkjent som partner				
2. Rekruttering av vernepliktige				
3. Oppfølging i det daglig løpende				
4. Partnersamlingene				
5. Kontakten med prosjektledelse				
6. Annet, hva?				

10. I hvilken grad har dere så langt hatt kontakt med de andre partnerne i ByPass utenom partnersamlingene? (sett kryss)

- Ikke/i liten grad
- I noen grad
- I stor grad

11. Hvordan vurderer dere viktigheten av den kontakten dere har hatt med andre partnere for eget voldsforebyggende arbeid? (sett kryss)

- lite viktig
- noe viktig
- viktig

G. Samlet vurdering av erfaringene med ByPass så langt

12. Hvordan vurderer dere den voldsforebyggende effekten av den rollen den/de sivile vernepliktige spiller så langt? (sett kryss)

- liten effekt
- noen effekt
- stor effekt
- vet ikke

13. I hvilken grad vil har de sivile vernepliktige *frem til i dag* bidratt til forebygging/hindring av vold på følgende måter?

Ulike måter å bidra til forebygging/hindre av vold	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner			
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse			
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.			
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.			
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter			
Annet, hva?			

14. Hvor viktig er den rollen den/de sivile vernepliktige spiller i det arbeidet dere som partner utfører med tanke på voldsforebygging? (sett kryss)
- lite viktig
  - noe viktig
  - viktig
15. Hvordan vurderer dere betydningen av ByPass som et samlet voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum så langt? (sett kryss)
- liten betydning
  - noen betydning
  - stor betydning
  - vet ikke
16. Hvordan mener dere ByPass har utviklet seg i den tiden dere har vært med?
- fungert på *samme måten* hele tiden
  - har utviklet seg i *positiv retning* sett i forhold til målsettingen med ByPass
  - har utviklet seg i *negativ retning* sett i forhold til målsettingen med ByPass
  - vet ikke

TUSEN TAKK FOR HJELPEN!

VEDLEGG II

EVALUERING AV ByPass OSLO, JUNI 2002, SIVILE VERNEPLIKTIGE

A. Bakgrunnsopplysninger

1. Hvilken partner arbeider du hos?.....
2. Hvor lenge har du tjenestegjort i ByPass?, antall måneder.....
3. Hvor gammel er du?, antall år.....

B. Hensikt/mål og målgruppe for ByPass

4. Hvordan vurderer du avklaringen av hensikt/mål og målgruppe for ByPass? (sett kryss)

	Dårlig avklart	Kunne vært avklart bedre	Godt avklart
Hensikt/mål for Bypass			
Målgruppe for ByPass			

C. Erfaringer med rekrutteringen til ByPass

5. Hvilke erfaringer har du med den måten du ble rekruttert til ByPass på på følgende områder? (sett kryss)

Område	Dårlige	Passe/middels	Gode
1. oppmøte/mottakelse på Dillingøy			
2. intervjuet knyttet til ByPass			
3. presentasjon/klargjøring av tjenesteinnholdet i ByPass			
4. mottakelsen/behandlingen av prosjektledelsen for ByPass ved oppstart av tjenesten i Oslo			
5. mottakelsen/behandlingen av partneren ved oppstart i Oslo			

D. Din rolle/arbeidsoppgaver som sivil vernepliktig

6. Hvordan er den rollen du spiller avklart pr dags dato? (sett kryss)
 dårlig avklart
 ikke godt nok avklart enda
 godt avklart
 annet, hva.....
7. Hvor stor prosentandel av den daglige arbeidstiden vil du anslå at du *frem til i dag* har brukt til arbeid rettet mot målgruppen for ByPass?
.....%

E. Vurdering av hvordan jeg fungerer som sivil vernepliktig i ByPass

8. Hvordan mener du at du har fungert så langt? (sett kryss)
 fungert tilfredsstillende
 ikke fungert godt nok
 fungert dårlig

F. Vurdering av opplæringstiltak/egen kompetanse

9. Hvordan vurderer du utbyttet av grunnkurset som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass? (sett kryss)
- lite
  - middels
  - godt
10. Hvordan vurderer du utbyttet av de andre kursene du har fått i ByPass som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass? (sett kryss)

Kurs i regi av	Lite	Middels	Godt
ByPass			
Partner			

11. Er det noen områder du opplever at du har behov for å styrke kompetansen din/opplæring som grunnlag for å utføre tjenesten din i ByPass?

.....
.....
.....

G. Vurdering av oppfølging/veiledning

12. Hvordan vurderer du den oppfølgingen/veiledningen du har fått så langt? (sett kryss)

Fra hvem	Lite tilfredsstillende	Kunne vært bedre	Tilfreds Stillende
Fra partner			
Fra prosjektledelsen i ByPass			

H. Vurdering av forholdet til/kontakt med andre sivile vernepliktige

13. Hvordan vurderer du fellessamlingene for de sivile vernepliktige i ByPass? (sett kryss)
- negativt
  - middels
  - positivt
14. I hvilken grad har du så langt hatt kontakt med de sivilt vernepliktige knyttet til andre partnere i ByPass utenom fellessamlingene for de sivile vernepliktige? (sett kryss)
- ikke/i liten grad
  - i noen grad
  - i stor grad
15. Hvordan vurderer du det sosiale miljøet/klimaet mellom de sivile vernepliktige i ByPass? (sett kryss)
- dårlig
  - middels
  - godt

I. Samlet vurdering av erfaringene med ByPass så langt

16. Hvordan vurderer du den voldsforebyggende effekten av den rollen du har spilt så langt? (sett kryss)

- liten effekt
- noen effekt
- stor effekt
- vet ikke

17. I hvilken grad har du *frem til i dag* bidratt til forebygging/hindring av vold på følgende måter?

Ulike måter å bidra til forebygging/hindre av vold	Ikke/i liten grad	I noen grad	I stor grad
Stoppe/avbryte voldsepisoder ved selv å gripe inn i konkrete situasjoner			
Forhindre at det oppstår voldsepisoder ved tilstedeværelse			
Stoppe eller forhindre voldsepisoder ved å melde fra til andre, f eks politi, kommunale instanser, o.a.			
Utvikling av positive holdninger hos ungdommene gjennom samtale, dialog, informasjon o.a.			
Engasjement av ungdommene i konkrete aktiviteter som gjør at de bruker tid på dette i stedet for mer voldsrelaterte aktiviteter			
Annet, hva?			

18. Hvor viktig er den rollen du spiller i det arbeidet partneren din utfører med tanke på voldsforebygging? (sett kryss)

- lite viktig
- noe viktig
- viktig
- vet ikke

19. Hvordan vurderer du betydningen av ByPass som et samlet voldsforebyggende prosjekt i Oslo sentrum så langt? (sett kryss)

- liten betydning
- noen betydning
- stor betydning
- vet ikke

20. Hva synes du så langt om å avtjene din sivile verneplikt i ByPass? (sett kryss)

- Lite tilfreds
- Middels tilfreds
- Tilfreds

TUSEN TAKK FOR HJELPEN!

VEDLEGG III

EVALUERING AV ByPass OSLO, JUNI 2002, MÅLGRUPPEN

1. Vet du hva ByPass er?

- ja
- delvis
- nei

2. Har du tidligere sett logoen til ByPass?

- ja
- nei

3. Vet du hva en ByPasser er?

- ja
- delvis
- nei

4. Hvor ofte har du sett en eller flere ByPassere *i vår*?

- aldri
- av og til
- ofte

5. Hvor ofte har du hatt kontakt med en ByPasser *i vår*?

- aldri
- en sjelden gang
- av og til
- ofte

6. Hva har vært *innholdet* i den kontakten du har hatt med ByPasserne ? (sett kryss på *det eller de* alternativene som passer for deg)

- har ikke hatt kontakt
- hilst på, snakket om løst og fast
- snakket om turer, tilstelninger, bruk av internett og lignende
- snakket om ungdom og vold
- snakket om konfliktsituasjoner
- annet, hva.....

(fortsetter på siden bak.....)

7. Hvilken betydning har kontakten Bypasserne hatt for deg? (sett kryss på *det eller de* alternativene som passer for deg)

- har ikke hatt kontakt
- ingen betydning
- hjulpet meg til å løse en konfliktsituasjon
- påvirket mine holdninger til konflikter og konfliktsituasjoner
- vet ikke

8. Hvilken betydning har ByPasserne hatt for *hvor trygg* du føler i det miljøet du ferdes i (f eks skolegården, fritidsklubben, T-banen, Oslo sentrum)?

- det har ikke vært noen ByPassere til stede der jeg ferdes
- ingen betydning
- noen betydning
- stor betydning

9. I hvilken grad har ByPasserne bidratt til å *reducere konflikt- og voldssituasjonene* i det miljøet du ferdes i?

- det har ikke vært noen ByPassere til stede der jeg ferdes
- i liten/ingen grad
- i noen grad
- i stor grad

10. Hvor gammel er du? .....år

11. Er du

- jente
- gutt

12. Hvilken kulturell bakgrunn har du?

- bare norsk
- annen kulturell bakgrunn

TUSEN TAKK FOR HJELPEN!